

Vägledning tillståndsansökan gällande brandfarliga varor

För en korrekt och snabb handläggning av en tillståndsansökan krävs att underlaget är tillräckligt omfattande för aktuell hantering. Handläggning av tillståndsansökan påbörjas inte förrän ansökan är komplett.

Vissa anläggningar ska, vid behov, avsynas av räddningstjänsten innan de får tas i drift. Detta innebär en kontroll på plats av hanteringen och anläggningen.

Senast vid avsyningstillfället ska följande redovisas:

- föreståndare samt föreståndarens kompetens,
- elinstallationsintyg, om klassningsplan krävs,
- överensstämmelseintyg samt tryck- och täthetsprotokoll för ny gasolanläggning,
- täthetsprotokoll, för befintlig gasolanläggning,
- egenkontrolljournal,
- drift- och skötselinstruktioner på svenska. Instruktionerna bör visa att det finns förmåga att upprätthålla bl.a. utrustningens skick för att bibehålla en god säkerhet.
- instruktioner vid brand och läckage
- installationskontrollrapport för cistern (se information nedan)
- varnings- och förbudsskyltar

Installationskontrollrapport

Installationskontrollrapporten är en kontroll av att cisternen är rätt installerad innan den tas i drift. Kontrollen görs på plats när cisternen installerats. Utan installationskontroll får cisternen inte fyllas. Om cistern, rörledning eller katodiskt skydd tillverkas på plats görs tillverkningskontroll och installationskontroll på plats av ackrediterat kontrollorgan. Installationskontrollrapport behöver endast visas vid avsyningstillfället för nya anläggningar där kontrollrapporter för återkommande kontroll av cistern saknas.

1 Sökande

Det är den som ska hantera de brandfarliga varorna som ska söka tillståndet. Tillstånd kan sökas av fysisk eller juridisk person. Vid juridisk person är det bolaget som ska stå som sökande och inte en fysisk person inom bolaget. Firmatecknare för den juridiska personen skriver under ansökan.

Tillståndshandläggning sker enligt fastställd taxa, vilket innebär att en faktura kommer att skickas till angiven fakturaadress när tillståndsprövningen är klar, oavsett om hanteringen beviljas eller avslås.

2 Plats för hantering

Här anges den fastighetsbeteckning och adress för platsen där de brandfarliga varorna avses hanteras.

3 Föreståndare

Personuppgifter för den eller de som ska vara föreståndare för brandfarlig vara ska anges. Föreståndare kan vara samma person som den söker tillståndet, när den sökande är en

fysisk person. Adress som ska anges är hemadress till föreståndarna, ej adress till arbetsplats.

Finns det fler föreståndare än vad som ryms i ansökan kan detta lämnas som en bilaga. I de fall där föreståndare inte är beslutad vid ansökningstillfället kan anmälan om föreståndare göras senast på avsyningsdagen. Föreståndarnas kompetens och lämplighet ska senast vid avsyningstillfället visas.

Bakgrund

Den som hanterar brandfarliga varor i tillståndspliktig mängd ska utse en eller flera föreståndare för verksamheten. Föreståndare har till uppgift att verka för att verksamheten bedrivs enligt de aktsamhetskrav och med iakttagande av de övriga skyldigheter som följer av lagen eller föreskrifter som meddelats i anslutning till lagen.

Tillståndshavaren ska se till att en föreståndare ges de befogenheter och möjligheter i övrigt som behövs för att han eller hon ska kunna fullgöra sina uppgifter. Föreståndare i tillståndspliktig verksamhet med brandfarliga varor ska anmälas till tillsynsmyndigheten.

Föreståndaren ska ha erforderlig kompetens för att kunna fullfölja åtagandet.

4 Hanteringen innebär

Här anges om hanteringen innebär förvaring, tillverkning, användning eller försäljning av brandfarlig vara. Flera val är möjliga.

5 Process- och/eller verksamhetsbeskrivning

Beskriv kortfattat vilken typ av verksamhet som avses bedrivas och **hur de brandfarliga varorna hanteras och används inom verksamheten.**

Särskild vikt ska läggas på beskrivning av omfattande öppen hantering eller om tryck eller temperatur avviker från det normala. Skisser och bilder kan förenkla för räddningstjänsten.

Räcker inte utrymmet i ansökan kan verksamhetsbeskrivningen bifogas som bilaga.

6 Hanterade varor

Sammanställning av de brandfarliga **varornas namn, brandklass** (för brandfarliga vätskor) och **mängd** i liter. Hur **förvaring** avses ske (flera val möjliga).

Vid hantering av många olika varor där varje enskild produkt utgör en mindre mängd kan gruppering göras, exempelvis blandade varor klass 2a.

Aktuella brandklasser är 1, 2a, 2b och 3. Information om vilken brandklass de brandfarliga varorna tillhör framgår bland annat av leverantörens produktblad eller säkerhetsdatablad.

Vid hantering av brandfarlig gas är det behållarens volym i liter som ska anges och inte hur mycket gas som finns i behållaren.

Räcker inte utrymmet i ansökan kan förteckning av hanterade varor bifogas som bilaga.

7 Bilagor

7.1 Utredning om risker

Enligt lag (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor § 7 ska den som bedriver tillståndspliktig verksamhet se till att det finns en utredning om riskerna för olyckor och

skador på liv, hälsa, miljö eller egendom. Riskutredningens omfattning varierar och ska anpassas efter hanterings- och verksamhetens komplexitet. Syftet med riskutredningen är bland annat att identifiera och begränsa riskerna inom verksamheten, undersöka hur verksamhetens risker påverkar omgivningen samt hur omgivningen kan påverka verksamheten.

För att få en överblick över den totala hanteringen av brandfarliga varor i tillståndspliktig verksamhet ska all hantering av brandfarliga varor bedömas i verksamhetens utredning om risker.

Skyldigheten att bedöma riskerna för olyckor och skador är oberoende av om det finns allmänna råd, standarder, normer eller anvisningar som hanteringen utformas efter. Men genom att hänvisa till och tillämpa sådana kan utredningens genomförande och omfattning ofta förenklas. **Någon form av utredning om risker ska alltid göras**, t.ex. genom ett intygande om att man avser följa en viss anvisning, och vilka delar av verksamheten som den omfattar.

7.2 Situationsplan

Är en karta som visar anläggningsområdet, t.ex. hur byggnader, cisterner, ledningsdragnings, interna körvägar och parkeringsplatser avses förläggas i förhållande till omgivande bebyggelse, närbelägna verksamheter, vägar etc ovanifrån. Det är viktigt att avstånd kan utläsas av kartan, exempelvis utifrån skalangivelse. Vid behov används topografisk karta. Redovisning av dagvattenavlopp kan vara nödvändigt, särskilt vid hantering av brandfarliga vätskor.

7.3 Planritningar

Planritningar över byggnader där brandfarliga varor ska hanteras. Visar byggnader och anläggningar ovanifrån (ett horisontellt snitt) med rumsindelning, dörrar, fönster, skorsten, trappor, mm. Varje våning visas separat. På planritningen bryts platserna från situationsplanen ner. För varje byggnad ska det framgå:

- dess yttre utformning (fasadritning),
- dess funktion och rummens funktioner,
- uppgifter om utrymningsvägar, brandcellsindelning och brandtekniska klass,
- ventilationens utformning, till- och frånluftsdonens placering, luftomsättning och tryckförhållanden,
- eventuella skåp för förvaring av brandfarlig vara, rörledningar, huvudavstängning.

7.4 Explosionsskyddsdocumentation med tillhörande klassningsplan

En verksamhetsutövare ska, enligt SRVFS 2004:7 om explosionsfarlig miljö vid hantering av brandfarliga gaser och vätskor, bedöma var riskområden för explosiv atmosfär kan uppstå samt bedöma risken för antändning av explosiv atmosfär.

Det behövs inte stora mängder brandfarliga gaser eller vätskor för att skapa explosiv atmosfär. Syftet med en klassningsplan är att visa var områden med explosiv atmosfär kan förekomma i verksamheten. I områden där explosiv atmosfär kan förekomma ställs det särskilda krav på exempelvis elektriska installationer och verktyg.

Vid gas eller vätska behövs klassningsplan vanligen INTE för:

- bostäder,

- rum, utrymme eller område med enbart aerosolbehållare, engångsbehållare för gas, eller täta förpackningar med vätska,
- rum, utrymme eller område med enstaka lös gasbehållare, t.ex. flaska på svetskärta,
- icke anslutna lösa gasbehållare med tätproppar som står i ventilerat utrymme.
- vätskor klass 2b och klass 3 förutom vid dimbildning, exempelvis vid sprutlackering och sprut rengöring. Vid uppvärmning av klass 2b och klass 3 vätskor ska dock klassningsplan upprättas då vätskan värms upp till mer än 5 grader under ämnets flampunkt.

I övrigt ska en verksamhetsutövare bedöma var riskområden för explosiv atmosfär kan uppstå. Sådana områden ska indelas i zoner. Varje zons utsträckning horisontellt och vertikalt ska bedömas.

Mer information finns i Räddningsverkets handbok om explosionsfarlig miljö vid hantering av brandfarliga gaser och vätskor.

7.5 Bilagor som ska bifogas vid förvaring i cistern

Nedanstående bilagor ska, utöver tidigare bilagor, bifogas ansökningar när hantering sker i cistern.

7.5.1 Kontrollrapporter återkommande kontroll av cistern

Cisterner ska genomgå återkommande kontroll, av ackrediterat organ, enligt förutbestämt tidsintervall som beror på cisternens utformning. Vid kontroll av cistern undersöks bl.a. eventuella rostangrepp, behov av förbättrat rotskydd samt täthet hos cistern och rörledningar. Kontroll görs även av godstjockleken och att överfyllnadsskyddet fungerar. Cisterner finns som K-cistern eller S-cistern. K-cisterner större än 1 m³ kontrolleras återkommande minst vart 12:e år. S-cisterner större än 1 m³ kontrolleras återkommande minst vart 6:e år.

Nya anläggningar saknar kontrollrapporter återkommande kontroll av cistern. Därför visas **installationskontrollrapporten** vid avsyningstillfället istället.

7.5.2 Planritningar/situationsplan med cistern och eventuell invallning inritad

Se information under punkt **7.2 Situationsplan** och **7.3 Planritningar**. Vid förvaring i cistern ska situationsplan och/eller planritningar kompletteras med cisterner och eventuella invallningar.